

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen i Falun 2023

Medlemmar

Följande antal personer har varit medlemmar under 2023 (jämförelse med 2022 inom parentes): Totalt antal medlemmar är 1885 (1901), en minskning med 0,8 %. Det är 1230 fullbetalande medlemmar och 654 familjemedlemmar.

Styrelsen

Efter årsmötet i mars 2023 har styrelsen bestått av följande medlemmar:

Christine Riedwyl –ordförande

Chris Bales –kassör

Birgitta Johansson – ledamot

Eva Bååth-Holmqvist – ledamot

Madelaine Johansson- ledamot

Jon Frank - ledamot

Petter Cohen-ledamot

Kristin Runfors -suppleant (avsade sig sitt uppdrag under hösten)

Styrelsen har under året haft elva protokollförda möten. Däremellan har även olika arbetsgrupper träffats, t ex inför miljövänliga veckan, skogsgruppen,

Så här arbetar styrelsen i Falun

Styrelsen strävar efter att fördela ansvaret inom gruppen. Man turas till exempel om med att ordna och leda möten, anteckna och följa upp det som beslutats. Möte hålls normalt en gång i månaden, däremellan kan mindre arbetsgrupper träffas. Ambitionen är att låta lusten till arbetet vara viktigare än plikten till uppgifterna.

Ordförande strävar efter att delegera uppdrag och kontakter till andra styrelsemedlemmar eller till andra i föreningen. Tanken är att den som har mest sakkunskap eller intresse i en fråga fortsättningsvis utgör ansiktet utåt mot allmänhet och media i de frågor där föreningen är aktiv. Styrelsen bedriver också en viss lobbyverksamhet, exempelvis i form av regelbundna träffar med kommunledningen. Här försöker styrelsen följa upp vallöftena och andra utfästelser.

Styrelsen jobbar även med medlemsinriktade aktiviteter och anordnar bland annat föreläsningar, lärorika utflykter, medlemsträffar och naturupplevelser. En viktig del av styrelsens arbete är att göra föreningens ståndpunkter kända för allmänheten genom insändare, initiativ till offentliga debatter, föredrag och publicering av politiska enkäter.

Nedan följer en kort redovisning av våra arrangemang under året, indelad i följande områden: Hållbar konsumtion, natursnokarna, samhällsplanering och påverkan,

ängar och slätter, skog, föredrag/utbildning, utflykter, föreningsutveckling samt kontakt med medlemmar och allmänheten.

Hållbar konsumtion

25/3 - Earth Hour

Vi hade ingen egen aktivitet. Lite för sent upptäckte vi att Svenska kyrkan däremot erbjöd en spännande aktivitet med några företrädare från miljöorganisationen Aurora. (Deras syfte är att få den svenska staten att agera mer kraftfullt mot klimatförändringarna). Kommunen satsade på en hel Earth week med ett gediget program, som vi tyvärr inte heller hade kännedom om.

22/4 - Klädbytdagen i Kristineskolans gymnastiksal

Det deltog runt 210 personer (varav 10 % män), något färre än året innan. Ett trettiotal volontärer såg till att allt flöt på. Tankar finns på nytt koncept till kommande år, nämligen att koncentrera både inlämning och byte till endast lördagen. Media uppmärksammade eventet med en stor artikel i FK på torsdagen före klädbytet. SR P4 gjorde ett kort, direktsänt inlägg den 21/4 medan inlämningen av kläder pågick. På lördagen den 22/4 kom Falu-Kuriren och intervjuade såväl besökare som organisatörer, något som publicerades samma eftermiddag i tidningens digitala utgåva.

Vecka 40, Miljövänliga veckan

Birgitta Johansson var ansvarig för föreningen insatser under miljövänliga veckan. Ing-Marie J och Birgitta stod på Friskis och Svettis och delade ut frukt och vid ICA i Slätta stod Bo-Göran, Leif Löwenberg och Birgitta. Birgitta skrev en insändare, som vi tyvärr inte vet om den publicerades (vi efterlyser respons från media när insändare kommer ut). Dessutom intervjuades Birgitta av SR P4.

21/10 - "Ställ om" Dalarna Science Park

Inom ramen för klimatneutralt Borlänge deltog Christine på konferensen "Ställ om" på Dalarna Science Park i Borlänge. Författaren och föreläsaren Maria Soxbo berättade på ett lättsamt sätt vad vi kan göra i vardagen vad gäller hållbarhet.

Natursnokarna – för barn och deras vuxna

Natursnokarna har under året haft 7 träffar med olika teman:

29/1 - Spår av djur

19/3 - Pyssel ute i naturen

23/4 - Fåglar

28/5 - Arter

17/9 - Smådjur

15/10 - Träd

19/11 - Djuren på vintern

På träffen "Arter" i maj hade vi besök av biodlaren Åsa-Katarina Andersson. Hon berättade om bina och deras liv. Hon hade också med sig arbetsbin och en drottning och massor av intressant information.

Ledare under året har varit Eva Allhed, Ulla Raatamaa och Eva Bååth-Holmqvist. Ibland två, ibland tre av oss. En gång hade vi hjälp av en blivande snokledare från Järvsö, Anna. Vi har också engagerat grillhjälp två gånger, när vi bjudit på korv med bröd.

Uppslutningen har varit god med 10-28 barn varje gång och, som vanligt, har det varit både gamla och nya familjer som deltagit.

Under hösten var Ulla iväg på 2023 års Snokledarträff. Vi hade planerat en träff här i Falun den dagen, så bara hon kunde åka.

Alla var överens om att det har varit givande och roliga träffar - barn, föräldrar och ledare. I år, liksom tidigare år, har träffarna varit gratis och utan anmälan.

Samhällsplanering och påverkan

13 Mars. Träff med kommunen

Birgitta och Petter från styrelsen och Anders Gottberg som intresserad medlem deltog i det första mötet med den nya kommunledningen med kommunalråden Liza Lundberg (S) och Anders Lindh (M) samt hållbarhetsstrategen Cecilia Bergh. Vid mötet presenterade vi ett antal skriftliga frågor från styrelse och medlemmar som vi fick svar på innan sommaren.

18/10 Träff med kommunen

Birgitta och Petter från styrelsen och Anders Gottberg som intresserad medlem deltog. Endast Anders Lindh (M) deltog vid mötet som var ganska ostrukturerat och oförberett. AL utlovade skriftliga svar på våra uppföljande frågor på de svar vi fick under våren, men vi har ännu inte fått svar trots två påminnelser från Birgitta.

2 /11 Miljöcafé

Birgitta och Christine från styrelsen och ytterligare en medlem deltog i Vänsterpartiets miljöcafé. Ungefär 25 personer var närvarande. Vi diskuterade bland annat en motion som handlar om att minska trafiken i innerstan. Viss struktur på mötet saknades.

Remissvar

- Remissvar 2023-05-08 [Samrådsyttrande vid granskning av ny detaljplan för Born](#)

Debattartiklar, insändare och nyhetsartiklar

- [Myran, ett paradiset \(Eva Bååth-Holmqvist skrev insändaren i föreningens namn som publicerades av Dala Demokraten 5:e april 2023\)](#)

- Planer på en fyrfilig väg genom centrala Falun är orimliga (Birgitta Johansson och Anders Gottberg skrev insändaren i föreningens namn som publicerades av Falu Kuriren 20:e november 2023)

Ängar och slätter

Ängsgruppen som är aktiv i Stadsparken träffades några gånger efter fagningen under våren och efter slåttern för att slutföra det som de större sammankomsterna inte hann med. Dessutom genomfördes viss slyröjning och insatser för att hålla efter invasiva arter. Gruppen har minskat till 3-4 personer, samtliga i pensionsåldern. Samarbetet med Region Dalarnas genom dess ansvarige trädgårdsmästare har ökat. Regionen bekostade 4 försöksytor med avtorvning och insådd. Planerna på bebyggelse intill ängen består. Vi behöver bli mer aktiva i frågan.

29/4 fagning Stadsparken

Sju personer deltog.

7/5 Fagning Sågsbo

13/6 Studiebesök till blomsterängar i Borlänge

Ängsgruppen gjorde en rundresa i Borlänge för att se och lära av olika ängs projekt där man tillämpat avtorvning och senare insådd av ängsflora.

29/7 Slätter Stadsparken

Ca 20 deltagare, vilket var fler än förra året. Intresset för att lära sig att slå med lie växer. Vi diskuterar att möjligtvis erbjuda en kortkurs i att slå med lie, antingen någon dag före själva tillfället eller under slåttern.

5/8 Slätter Sågsbo

Relativt få personer deltog. Svårt att skapa intresse. Inslag på radion med Mattias Ahlstedt dagen innan (P4 klockan 16).

En omarrondering kommer att ske i Sågsbo och vi vet inte hur framtiden för ängen ser ut. Det är också osäkert om vi även i fortsättningen kommer att få bidrag från Länsstyrelsen för att sköta ängen.

Skog

2/2 Skogsgruppsträff på Lindsbergs kursgård

Februari - kamp för att stoppa avverkning i Moberg, Leksand.

Falu skogsgrupp engagerade sig i att stoppa avverkningen av en gammelskog med höga naturvärden vid Moberget, Leksand. Tillsammans med Birdlife kämpade man för att stoppa avverkningen genom inventeringar, överklaganden och påtryckningskampanjer i media. Kampen uppmärksammades i SVT, SR och lokalpress. Birdlifes överklagan bifölls i Mark och miljödomstolen som stoppade avverkningen. Den hade dock hunnit komma igång. Mellanskog valde att köra i skift under helgen för att hinna med så mycket som möjligt innan Mark och Miljödomstolens beslut skulle komma. När beslutet kom, drogs även avverkningsanmälan på den norra mer värdefulla delen, som är högre belägen med äldre träd och känsligare mark, tillbaka.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/skogsaktivister-manifesterar-mot-avverkning-vid-morberget>

26/2 Skogsgruppsträff

Alla skogsgrupper i Dalarna var inbjudna, Falun, Stjärnsund, Borlänge och Leksand hade representanter på plats. Sebastian Kirppu medverkade från Skydda Skogen samt Brita Asplund från NF riks informerade om NFs arbete på nationellt plan, samt om vad det finns för ev. stöd att få från Riksorganisationen och regionalt.

Skogsgruppen Falun tillsammans med Bird Life lyckades via överklagan till Mark och miljödomstolen temporärt stoppa avverkningen på Moberg i Leksands kommun.

21/5 Skogsgruppsträff

Skogsgruppsträff i vanlig ordning med soppa och samtal om gruppens arbete. Därefter blev det en uppskattad kurs om fåglar i skogen, som hölls av Peter Sjö från Birdlife.

Barmarkssäsong

Skogsgruppen jobbar med att prova olika strategier för att hålla koll på skogarna i närområdet. Bl.a. har vi diskuterat hur man kan jobba med förebyggande inventeringar, dvs inventera områden redan innan avverkningsanmälningar inkommit. Under barmarkssäsongen 2023 har skogsgruppen därför testat att i förebyggande syfte inventera områden i nordvästra och västra delen av Falu kommun och har sammanställt en rapport rörande de områden som undersökts. Strategiarbetet för att samla in kunskap om skogar med höga naturvärden som ännu saknar formellt skydd fortsätter.

31/8 Skogsgruppsmöte på Lindsberg

Soppa och presentation av sommarens förebyggande inventeringar.

16-17/9 Lavkurs

Nicklas Gustavsson ledde en lavkurs i Svartnästrakterna. 8 deltagare under 2 dagar. Kursen inkluderade teoripass med arter på lördag fm i Svartnäs folkets hus och sedan fortsatte kursen i fält. Man besökte olika typer av skog i trakterna kring Nyssjöns fåbodar och Svartnäs under resten av lördagen och hela söndagen. Fint väder, trevligt umgänge och mycket kunskapsförmedling.

7-10/10 Mini forskningsresa

Skogsgruppen har gjort en egen miniforskningsresa till Särna, där skog med höga naturvärden inventerades.

Oktober

Under året har medlemmar i skogsgruppen inventerat en skog i Solberga i Leksands kommun som varit hotad av avverkning. I oktober intensifierades arbetet när det drog ihop sig till avverkning. Skogsgruppen försökte överklaga avverkningsbeslutet, men överklaganden till Mark och miljödomstolen samt till Mark och miljööverdomstolen, men det blev inte antaget och skogen avverkades. Efter avverkningen har skogsgruppen granskat hygget och funnit en del avvikelser, ett FSC klagomål rörande avverkningen håller på att arbetas fram. Under kampen mot avverkningen i Solberga genomfördes även annat påtryckningsarbete som media rapporterade om.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/tvist-om-skogsavverkning-vid-solberga-aktivister-polisanmalda>

12/10 Skogsgruppsmöte med soppa på Lindsbergs kursgård

6/12 Skogsgruppsmöte

Mattias Ahlstedt och Naturskyddsföreningen Dalarna ordnade en skogsgruppsträff i Falun, där skogsgrupper från olika områden träffades. Några medlemmar från Falu skogsgrupp deltog under mötet.

Föredrag/utbildning

Studiecirkel om klimatet

Har fortsatt träffas varannan vecka i Studieförbundetets lokaler. Det är 7-8 personer som deltar, Birgitta från styrelsen är med.

21/11 Föreläsning om matsvinn

Vi var medarrangörer till ABF, som anordnade en föreläsning med Andreas Jakobsson. Han livnär sig på dumpstring och har skrivit boken Svinnlandet. En lättsam och lärorik som följdes av ett panelsamtal med några kommunpolitiker.

29/11 . Digital föreläsning med Alexandre Antonelli

Falu kretsen tillsammans med Borlänge kretsen och Högskolan Dalarna ordnade en föreläsning om biologisk mångfald av prof. Alexandre Antonelli kring hans senaste bok " Ett dolt universum - jordens okända biologiska mångfald". Föreläsningen var digital men streamades i Högskolans Bibliotek i Falun med ca 50 personer på plats och ett 30-tal anslutna rent digitalt. Den mycket intressanta föreläsningen finns inspelat och kan ses via föreningens youtube kanal för Dalarna.

Utflykter

22/5 Biologiska mångfaldens dag

Vi ordnade en kvällsutflykt med fågelskådning, ledd av Urban Grenmyr och Richard Holmqvist från Faluns Ornitologiska Förening. Vi åkte till ett område vid Lönnemossa, där vi tog en promenad på ett par kilometer. Under vår vandring passerade vi flera olika miljötyper med olika fågelarter. Sammanlagt såg eller hörde vi 18 olika arter. En av höjdpunkterna var morkullan som korsade vår väg strax före bilarna. Det var verkligen en lyckad utflykt med 14 deltagare och vackert väder!

4/6 Naturhistorisk vandring

Deltagarna gick en runda vid Önsbacksdammen med Leif Löwenberg och Katt Sören. 7 personer deltog.

5/6 Naturnatta

Inställt p.g.a. för få deltagare. Helge Sonntag skulle ha varit ledare

24/9 "Lär känna en skog"

Under Riks kampanjvecka om skog hade vi en aktivitet i Rottnebyskogen. En kort slinga var utmärkt och efter stigen fanns skyltar som talade om vilka växter man kunde se just där eller vilka fåglar/djur som hade varit/kunde vara där om man hade tur. Väl nere på ängen igen bjöd vi på fika och prat om vad man sett eller annat. 16 personer deltog på olika sätt. Eva och Richard skötte om det hela.

23/9 Svamputflykt vid Stångtjärn

I samarbete med Skogsrisikan anordnades det en svamputflykt i Stångtjärnsområdet. Som vanligt var intresset stort för denna utflykt, cirka 50 personer deltog, Jon var vår representant.

10/12 Adventsfika i Rottnebyskogen

På andra advent bjöd vi på adventsfika med lussekatter och pepparkakor på ängen i Rottnebyskogen. Förutom att fika kunde man gå ett bingo som gick ut på att para ihop plats med olika föremål i skogen. Det var bokpris till dem som gått. 10 vuxna och 6 barn deltog. Eva och Richard ordnade och fick hjälp av två kompisar.

Föreningsutveckling

17/1 medlemsmöte

Vi bjöd in nya och gamla medlemmar till ett möte på Gamla Elverket, kl 16.30-18.00. De medlemmar som hade tillkommit under det gångna året fick ett personligt brev hemskickat. 22 medlemmar deltog förutom styrelsen. Vi bjöd på en macka och något att dricka. Bra upplägg med presentation av arbetsgrupperna (skog, handla miljövänligt, natursnokar, ängarna, samhällspåverkan) och påföljande samtal i intressegrupper. Störst intresse fanns det för skogsfrågor.

22/2 inkl. 4 onsdagar framåt: Kommunikationskurs

Christine och Jon deltog i en digital kurs som erbjuds av riksföreningen för att förkovra sig inom kommunikation. Mycket inspiration kring hur vi kan bli bättre på att nå ut via olika kanaler och även traditionella medier. Vi lärde oss bland annat att skriva professionella pressmeddelanden och att göra korta filmsnuttar.

27/3 Årsmöte på Studieförbundet i Falun

Efter att de obligatoriska punkterna på dagordningen var avklarade fick vi besök av två representanter från Rebellmammorna i Falun, Eva och Petra. De berättade om sitt engagemang och sina aktiviteter. Vi konstaterade att vi delar grundläggande värderingarna, men att vårt sätt att arbeta skiljer sig åt. Vi kommer att försöka samarbeta framöver. Kvällen avslutades med soppa med tillbehör och kaffe med kaka.

4/5 Kommunikationskurs

Studieförbundet i Falun bjöd in till en kvällskurs i kommunikation, där tre medlemmar från kretsen deltog tillsammans med personer från andra kretsar. Kursen fick goda vitsord.

17-18/6 Riksstämman i Västerås

Birgitta Johansson från styrelsen och Anders Gottberg representerade kretsen. Även Anton Grenholm, Sten Sundin och Sanna Landgren från Falukretsen deltog, fast som representanter för andra kretsar. Mattias Ahlstedt representerade länsförbundet. Föreningen fick en ny ordförande, Beatrice Rindevall. Framtidsstrategin diskuterades. Där fick Anders genom en mer skärpt syn på "användningen och tillverkningen av farliga ämnen" i kemikalieavsnittet, samt en mening under klimatdelen att "Den minoritet som står för det överlägset största konsumtionstrycket måste genom politiska och pedagogiska insatser förmås minska sitt klimatavtryck." Anders fick dessutom ett halvt gehör för sin motion om kartläggning av vårt framtida behov av metaller. Rikskansliet har nu också anställt ytterligare en person som ska arbeta med metall- och mineralfrågorna.

Vecka 38 Nätverk för Klimat-Miljö- Rättvisa

Ett nätverk för att samarbeta kring gemensamma frågor som har med miljö och klimaträttvisa att göra bildades. Företrädare från Fridays For Future, Falu fredskör, Rebellmammorna i Dalarna, Falu miljögrupp och Naturskyddsföreningen blev via messenger bjudna att planera en gemensam aktionsvecka. Den blev pga lokalfrågan inte av. Rebellmammorna hade dock en manifestation, cirka 50 personer deltog, bl a

Birgitta från styrelsen. Samma kväll gjorde en fotograf bilder med Rebellmammor under "Gajan" (ett stort jordklot) som hängde i Kristinekyrkan.

14-15/10 Engagemangshelg

Riksföreningen arrangerade en helg i Stockholm med syftet att engagera fler. Ett 70-tal personer deltog, många unga människor och en del nyblivna pensionärer. Från Falukretsen deltog Anders Gottberg och Sten Sundin. Det blev föreläsningar om t ex miljölagstiftning, EU-valet, ovanliga samarbeten av olika slag.

11/11 Kursstart "inkluderande ledarskap" i Stockholm.

Christine deltar i kursen med föreningsaktiva från hela Sverige. Den sträcker sig fram till mars 2024, med två fysiska träffar i Stockholm och däremellan 5 digitala träffar via zoom. Det är föreläsaren, författaren och bloggaren Lisa Moraeus som anlitas för att leda kursen. Den handlar om allt från att hur vi kan engagera fler till att leda grupper och samtalskultur. En kurs som gör avtryck och förhoppningsvis kan besökas av fler förtroendevalda.

25/11 Styrelsedag

För andra gången i rad träffades vi under en lördag på Kursgården Lindsberg för att ägna oss åt att blicka framåt och planera verksamheten till våren. Förutom styrelsen deltog även Mattias Ahlstedt, ordförande i Dalarnas Naturskyddsförening och Ulrika Lind, intresserad medlem. Maja Myrén var med ett tag för att diskutera hemsidan och mejlutskick. Vi njöt av god mat och lugn miljö.

Kretsens kontakt med medlemmar och allmänhet

Hemsidan

Maja Myrén och Jon Frank har hållit hemsidan uppdaterad för att nå medlemmar och allmänheten med information om våra aktiviteter.

Sociala medier

Christine Riedwyl har löpande lagt ut kretsens nyheter på Facebook. Vi har vid större arrangemang även lagt ut betalannonser på Facebook.

Medlemsutskick via e-post

Inför medlemsträffen i januari har vi skickat ut ett e-postmeddelande till alla medlemmar som har lämnat sin adress, med inbjudan och allmän information om våra aktiviteter.

Visitdalarna

Christine Riedwyl har lämnat in relevanta evenemang till Visitdalarna, som lägger ut dem på sitt kalendarium.

För Naturskyddsföreningen i Falun
Ordförande: Christine Riedwyl Gottberg
